

LBRIS

We know
books

Cătălin-Gabriel BUTOI-PUȚ

CRIMINALISTICA PRIN OGLINDA TIMPULUI

Evoluție și inovație în domeniu

CUPRINS

Cuvânt înainte	9
Cuvântul autorului	11
Începuturile criminalisticii	13
Progresul în tehnicile de investigație	37
În mintea criminalului	93
Pe urmele adevărului, de la crimele celebre la era digitală	141
Aspecte etice și legale în criminalistică	191
Provocări actuale și viitoare în criminalistică	205
Colaborarea internațională în domeniul criminalisticii	239
Studii de caz celebre	263
Concluziile autorului	283
Bibliografie	293

Criminalistica fiind știința care investighează infracțiunile pentru a identifica și prinde infractorii, are rădăcini vechi, dar începuturile sale ca domeniu științific bine structurat datează din secolele XIX și XX.

Primele metode de investigare criminalistică au evoluat gradual, odată cu dezvoltarea tehnologiei și a științelor naturale.

Începuturile criminalisticii se regăsesc în istoria îndelungată a societății umane, unde nevoia de a înțelege și de a investiga crimele au existat din cele mai vechi timpuri.

În antichitate și Evul Mediu, metodele de identificare a suspectilor se bazau adesea pe mărturii și recunoaștere vizuală, dar erau rudimentare și deseori ineficiente. Totuși, existau metode primitive, cum ar fi analiza locului faptei, examinarea urmelor sau folosirea unor mijloace precum ceara sau lutul pentru amprentarea diferitelor obiecte.

De-a lungul istoriei, criminalistica a evoluat de la metode primitive bazate pe observație și credințe religioase la tehnici avansate bazate pe știință și tehnologie. Acest progres continuu reflectă nevoia umană de justiție și adecvarea proceselor de investigare.

Criminalistica a evoluat din tehnici rudimentare de investigare în practici științifice sofisticate, fiind un domeniu interdisciplinar care îmbină științe precum chimia, biologia, fizica, matematica, psihologia, logica, medicina legală, entomologia, tehnologia informației, etc. Acest proces a dus la crearea unor metode precise și riguroase care stau la baza justiției moderne.

Totuși, plecând de la începuturile ei, trebuie spus că, criminalistica în antichitate nu era organizată ca o știință, dar existau totuși metode rudimentare de investigare și identificare a criminalilor. În acele vremuri, societățile antice, precum cele egiptene, mesopotamiene, chineze, grecești și romane, aveau sisteme judiciare și încercau să asigure ordinea și dreptatea prin metode specifice contextului cultural și tehnologic al epocii.

În antichitate, metodele de investigare a criminalității erau rudimentare și se bazau în mare parte pe observație, tehnici empirice și tradiții culturale. În Egiptul antic, existau practici rudimentare de examinare a cadavrelor. „Codul lui Hammurabi”¹ (circa 1754 î.Hr.) este una dintre primele coduri legale care includea ideea de dovadă, care stipula pedepse pentru faptele ilegale și indica importanța dovedirii vinovăției prin mărturii și dovezi. În Egiptul Antic practicile egiptenilor utilizau metode rudimentare de investigare, implicând mai mult autoritatea divină în judecățile umane, unde zeii erau considerați cei care decideau soarta vinovaților.

În schimb, societățile antice se bazau pe mărturiile martorilor oculari pentru a determina faptele.

¹ https://ro.wikipedia.org/wiki/Codul_lui_Hammurabi

Mărturiile martorilor oculari în societățile antice erau esențiale pentru procesul de judecată și pentru investigarea infracțiunilor.

Iată câteva caracteristici și practici legate de aceste mărturii în diferite culturi antice:

- *Acuratețea și credibilitatea:* Mărturiile martorilor oculari erau adesea subiective și depindeau de percepția individuală. Aceasta putea duce la greșeli de interpretare sau la prezentarea distorsionată a evenimentelor. Martorii puteau fi influențați de emoții, prejudecăți sau condiții externe. De exemplu, stresul, frica sau presiunea socială puteau afecta cum și ce își aminteau și relatau evenimentele.
- *Tipurile de mărturie:* În societățile antice, mărturiile erau de obicei comunicate verbal, în cadrul audierilor în fața autorităților sau a liderilor comunității. În unele civilizații avansate, cum ar fi Mesopotamia și Egiptul, erau folosite scrierile cuneiforme sau hieroglife pentru a înregistra mărturia. Aceste documente erau apoi folosite ca dovezi în instanță.
- *Sistemul juridic și rolul martorilor oculari:* În unele societăți, comunitatea sau un grup de seniori erau implicați în procesul de judecată, iar martorii oculari erau chemați să își prezinte mărturiile în fața acestora. Credibilitatea unui martor ocular depindea adesea de reputația acestuia în comunitate. O persoană respectată avea mai multe șanse să fie ascultată decât cineva cunoscut ca fiind discreditat.
- *Proceduri judiciare:* Martorii erau adesea supuși unor interviuri riguroase de către autorități, care căutau să evidențieze orice contradicții în mărturie sau detalii neclare. În unele culturi, se utiliza un sistem de „probă de caracter” în care martorii erau evaluați pe baza credibilității lor personale și mai puțin pe baza conținutului mărturiei în sine.
- *Comportamentele martorilor²:* Unele societăți implementau mărturii juraților, unde un grup de indivizi erau aleși să judece veridicitatea mărturiilor prezentate. Unele societăți cred că o persoană ar putea fi judecată prin observație, unde martorii urmau să urmărească comportamentele și reacțiile indivizilor în timpul proceselor pentru a evalua sinceritatea acestora.
- *Folclorul și superstițiile:* Biodiversitatea culturală a dus la utilizarea ritualurilor pentru a determina vinovăția. De exemplu, unii deviau, gândeau că zeii sau spiritele puteau indica vinovatul prin diverse semne. În anumite culturi, se recurgea la oracole sau cărți sfinte pentru a prezice rezultatul unei investigații sau pentru a găsi un indicium.
- *Proceduri legale primitive:* În anumite societăți, indivizii erau încurajați să se denunțe singuri în fața autorităților, uneori fiind promovați prin metode de

tortură sau amenințări. În unele culturi, se practica rezolvarea disputelor prin **dueluri**, unde individul considerat nevinovat putea să-și dovedească nevinovăția prin victorie în fața acuzatorului.

- *Judecățile divine*: Multe culturi credeau că zeii sau forțele supranaturale puteau judeca și răsplăti vinovăția. Așadar, practicile religioase și ceremoniale au fost parte integrantă a procesului de justiție. Această metodă se referea la scufundarea unei persoane acuzate într-o apă sacrală; cei vinovați ar fi fost considerați a fi în pericol și s-ar fi înecat, în timp ce cei nevinovați ar fi fost salvați.
- *Testimoniale și proceduri verbale*: Din cauza lipsei dovezilor fizice, discuțiile dintre acuzatori și apărarea suspectului erau esențiale în determinarea verdictului. În micile comunități, reputația joacă un rol crucial – individul era judecat pe baza comportamentului, legislativului și interacțiunilor sociale cu ceilalți membri ai comunității.

Mărturiile martorilor oculari au avut un rol crucial în sistemele de justiție ale societăților antice.

Deși tehnicile contemporane de investigare și probare au avansat, este interesant de observat cum influența, reputația și percepția socială rămân teme recurente în analiza depunerilor de mărturie.

Metodele rudimentare de investigare din antichitate erau adesea subiective și influențate de percepții culturale și religioase, ceea ce ducea la erori în procesul de justiție. Aceste practici s-au dezvoltat treptat în timp, fiind influențate de progresele științifice și filozofice, avansând către tehnici mai moderne și raționale în criminalistică.

Dovezile și mărturiile în Grecia antică: Filosofii și juriștii greci, cum ar fi Aristotel, au început să discute despre metodele de cercetare a adevărului. Aristotel a afirmat că dovezile fizice ar trebui să fie folosite pentru a susține acuzațiile, promovând ideea de analiză a locul crimei.

Aristotel a avut o influență semnificativă asupra gândirii juridice și a metodei de investigare a crimelor, punând un accent deosebit pe importanța dovezilor fizice.

Iată cum s-a manifestat această idee în scrierile și conceptele sale:

Raționamentul și observația: Aristotel a fost un promotor al raționamentului logic și al observației ca instrumente esențiale pentru a ajunge la adevăr. El a subliniat necesitatea de a baza concluziile pe dovezi observabile și verificabile. În opere precum „Analytică posteriori” și „Etica nicomahică,” el discută despre raționamente deductive și inductive, argumentând că dovezile concrete sunt fundamentale pentru stabilirea adevărului într-o dispută sau în judecată.

Importanța dovezilor fizice: Aristotel a susținut că dovezile fizice, cum ar fi obiectele lăsate la locul crimei, urmele lăsate de infractori sau alte indicii materiale, trebuie analizate în mod sistematic pentru a susține o acuzație. Această idee de bază a

continuat să evolueze, influențând dezvoltarea ulterioară a metodei științifice și a proceselor juridice, unde probele fizice au devenit fundamentale în investigațiile criminale.

Analiza rațională: Aristotel a plecat de la premisa că, pentru a dovedi o acuzație, este necesar să se folosească argumente raționale și observabile, nu doar declarații de autoritate sau mărturii subiective. El a promovat ideea că judecătorii și investigatorii ar trebui să fie capabili să analizeze critic dovezile și să determine valorile lor probatorii printr-o înțelegere rațională a contextului și circumstanțelor.

Influențele pe termen lung: Conceptul Aristotelic de a susține acuzațiile cu dovezi fizice a influențat dezvoltarea ulterioară a dreptului și a investigației criminale în Europa medievală și renaștere. Această abordare rațională a predicat o schimbare de paradigmă, îndepărtându-se de credințele și superstițiile anterioare care dominau sistemele judiciare.

Aplicarea principiilor lui Aristotel în jurisprudență:

- **Principiul non-contradicției³:** Aristotel a dezvoltat principiul non-contradicției, care afirmă că o afirmație și negarea acesteia nu pot fi adevărate simultan. Acest principiu este fundamental în logica legală și în stabilirea adevărului în cadrul proceselor judiciare. Principiul non-contradicției afirmă că „este imposibil ca aceeași propoziție să fie atât adevărată, cât și falsă în același timp și în același sens”. Acest principiu se poate exprima simbolic astfel: pentru orice propoziție (P), nu este posibil ca (P) să fie adevărat și (\neg P) (negarea lui (P)) să fie adevărat în mod simultan. Acest principiu se aplică nu doar în logica formală, ci și în argumentația rațională, constituind o bază pentru raționamentele valide și coerente. Aristotel considera că principiul non-contradicției este fundamental pentru orice formă de gândire și discurs rațional. Orice argument sau concluzie care se bazează pe informații contradictorii nu poate duce la adevăr. Această idee este esențială pentru determinarea adevărului în știință și în secțiunile de judecată. O afirmație trebuie să fie susținută de dovezi și să fie consistentă pentru a fi considerată adevărată. În contextul legal, aplicarea principiului non-contradicției ajută la evaluarea mărturiilor, dovezii și a argumentelor dintr-un proces. În cazul în care mărturiile diferă radical, acestea pot conduce la o analiză critică a validității fiecărei părți. În comunicarea juridică și filosofică, respectarea acestui principiu este esențială pentru formarea de argumente solide. Un discurs contrar acestui principiu poate crea confuzie și neînțelegeri. De-a lungul istoriei filozofice, au existat critici și dezbateri asupra principiului non-contradicției. Unii filosofi, precum Hegel, au propus ideea că contradicțiile pot coexista și că dezvoltarea gândirii implică

³ Note: 1 Aristotel, Organon, II, *Analiticele Secunde*, 71a, Editura Iri, București, 1997

reconcilierea opozițiilor. În epoca contemporană, principiul non-contradicției este adesea examinat în contextul relativismului și postmodernismului, unde se contestă ideea de adevăr absolut. Principiul non-contradicției este unul dintre cele trei principii fundamentale în logica clasică, împreună cu principiul identității și principiul terțului exclus. Acest principiu contribuie, de asemenea, la formularea normelor etice, asigurând coerența între credințe și acțiuni. Ca o concluzie, trebuie spus că principiul non-contradicției este esențial în gândirea aristotelică și reprezintă o bază fundamentală pentru logica și raționamentele corecte. Importanța sa se extinde dincolo de filozofie și logică, jucând un rol crucial în știință, judecată și etica morală. Rămâne un concept central în analiza discursului și în formarea opiniei fundamentate.

- **Evidența circumstanțială⁴:** Evidența circumstanțială este un concept important atât în filozofia aristotelică, cât și în contextul investigațiilor și proceselor judiciare. Deși Aristotel a subliniat importanța dovezilor directe, el a recunoscut și valoarea dovezilor circumstanțiale. Acestea sunt dovezi care sugerează o concluzie, dar nu o dovedesc direct. Această distincție a fost importantă în modul în care s-a dezvoltat raționamentul legal. Evidența circumstanțială se referă la dovezile care nu dovedesc direct o acuzație, dar sugerează o concluzie pe baza unor circumstanțe asociate. Spre deosebire de dovezile directe, care oferă o legătură directă între suspect și crimă (de exemplu, o mărturie a unei persoane care îl vede pe suspect comițând infracțiunea), dovezile circumstanțiale implică o analiză a contextului și a detaliilor care pot indica vinovăția. Aristotel a subliniat importanța raționamentului inductiv, prin care se trag concluzii generale din cazuri specifice. În acest context, evidența circumstanțială poate juca un rol crucial în formarea judecăților și concluderilor bazate pe observații repetate. Aristotel a folosit exemple din viața cotidiană pentru a explica cum pot fi formulate concluzii bazate pe un set de circumstanțe. De exemplu, dacă observi fumul venind dintr-o clădire, poți concluziona că există un incendiu, chiar dacă nu ai văzut flăcările. În sistemele de justiție, dovezile circumstanțiale sunt adesea utilizate pentru a construi o poveste sau o teorie convingătoare despre ce s-a întâmplat într-o anumită situație. Într-un proces, aceste dovezi pot susține acuzații, contribuind la stabilirea vinovăției. Deși dovezile circumstanțiale pot fi convingătoare, acestea trebuie să fie evaluate cu atenție. Aristotel ar fi susținut că o concluzie bazată pe astfel de dovezi trebuie să fie coerentă și să reziste la analiza critică. Unul dintre riscurile utilizării dovezilor circumstanțiale este potențialul de a trasa concluzii

⁴ Bréhier Emile, *Histoire de la philosophie*, I, QuadrigePresses Universitaires de France, 8e Edition, Paris, 1997, p 1

eronate bazate pe impresii sau **prejudecăți**. De exemplu, un set de dovezi care par a indica vinovăția unei persoane ar **putea fi interpretat greșit** sau scos din context. În multe cazuri, evidența circumstanțială este utilizată în combinație cu dovezi directe pentru a crea un caz mai solid. Aristotel ar fi recomandat integrarea diverselor tipuri de dovezi pentru a forma o imagine completă a adevărului. Multe cazuri celebre de crimă s-au bazat pe dovezi circumstanțiale pentru a conchide asupra vinovăției. De exemplu, în cazuri în care nu există martori direcți, dar unde există dovezi cum ar fi amprente sau ADN, acestea pot contribui la formarea unui caz solid. Astfel spus, evidența circumstanțială este un instrument important în procesul de judecată și investigare, având rădăcini în gândirea lui Aristotel despre raționament și inducție. Deși aceasta poate fi foarte convingătoare, este esențial ca dovezile să fie interpretate cu atenție și să fie integrate în procesele judiciare pentru a garanta corectitudinea asupra deciziilor luate.

Aristotel a împărțit justiția în două tipuri: *justiția distributivă* (care se referă la distribuția bunurilor și a onorurilor) și *justiția corectivă* (care se aplică în cazurile de prejudiciu). Această viziune a contribuit la definirea normelor legale și la modul în care justiția este percepută în societate.

Aristotel a subliniat legătura dintre justiție și moralitate, argumentând că o societate dreaptă trebuie să asigure nu doar legalitatea, ci și echitatea și corectitudinea în aplicarea legii.

Gândirea lui Aristotel a fost redescoperită în timpul Renașterii, având un impact profund asupra dezvoltării dreptului și filozofiei politice.

Lucrările sale au fost studiate și integrate în gândirea medievală, fiind mixate cu ideile teologice ale vremii. Ideile lui Aristotel au influențat conceptul de drept natural, care susține că există drepturi fundamentale, inerente omului, care ar trebui să fie protejate prin lege. Această noțiune a fost esențială în dezvoltarea gândirii juridice moderne.

Principiile Aristotelice referitoare la dovezi și raționamente continuă să fie relevante în practici moderne de investigare și în sălile de judecată. Folosirea dovezilor fizice, analiza critică a mărturiilor și stabilirea vinovăției pe baza unei analize logice sunt teme recurente astăzi.

Abordarea rațională și bazată pe dovezi **inspirată de Aristotel** a condus la integrarea metodei științifice în criminalistică, **stabilind standarde înalte** pentru investigarea crimelor.

Gândirea lui Aristotel a avut un **impact semnificativ** asupra dezvoltării conceptelor juridice și metodologice în **investigarea** criminală. Accentul pe raționament, dovezi fizice și etica justiției a **modelat nu doar** sistemele legale antice, ci continuă să influențeze gândirea juridică **modernă**.

Aristotel a pus bazele unei gândiri critice asupra dovezilor și a procesului de judecată, care s-au dovedit fundamentale în dezvoltarea criminalisticii moderne. Îndemnul său către utilizarea raționamentului și a dovezilor observabile a influențat nu doar filosofia și știința, ci și modul în care funcționează justiția și investigarea în zilele noastre.

În ansamblu, criminalistica în antichitate era mai mult intuitivă decât științifică, bazându-se pe mărturii, confesiuni și, uneori, probe fizice primare. Progresul tehnologic limitat al epocii făcea imposibilă dezvoltarea unor metode complexe de investigare, dar sistemele juridice și dorința de a aduce ordine au pus bazele unor tehnici care s-au rafinat în Evul Mediu și, ulterior, au dus la apariția criminalisticii moderne.

Urmând cursul istoriei trebuie spus că în Mesopotamia antică, criminalistica era, ca în majoritatea civilizațiilor vechi, rudimentară și puternic influențată de religie, superstiții și de codurile de legi stricte. Sistemul de justiție mesopotamian se baza ca și cel egiptean, în mare parte pe mărturii, confesiuni și ritualuri, dar și pe primele forme de dovezi fizice.

Civilizațiile din Mesopotamia, cum ar fi sumerienii, akkadienii, babilonienii și asirienii, au dezvoltat sisteme de legi care reglementau comportamentul social și pedepsele pentru infracțiuni.

În Mesopotamia, metodele de investigare a infracțiunilor erau influențate de structura socială, sistemele juridice și credințele religioase ale vremii. Codul lui Hammurabi⁵ (circa 1754 î.Hr.) este unul dintre cele mai vechi coduri legale cunoscute, conținând principii referitoare la răspunderea penală și dovada în instanță. Acest cod subliniază importanța mărturiilor și a dovezilor.

Acesta este unul dintre cele mai vechi coduri legale scrise (circa 1754 î.Hr.) și oferea o bază pentru investigarea infracțiunilor. Codul stipula atât drepturile, cât și obligațiile cetățenilor, precum și pedepsele pentru diferite infracțiuni. Acesta a promovat ideea că faptele trebuie investigate pentru a determina responsabilitatea.

Judecătorii de la curțile locale aveau rolul de a audia cazurile și de a lua decizii. Aceștia investigau crimele prin ascultarea mărturiilor părților implicate. Mărturiile erau cruciale pentru procesul judiciar. Martorii erau audiați, iar declarațiile lor erau comparate pentru a stabili faptele. Diligența și integritatea acestora erau importante pentru asigurarea justiției. La fel ca în alte societăți antice, dovezile fizice, inclusiv obiectele lăsate la locul crimei sau produse ale infracțiunii, erau folosite pentru a susține acuzațiile.

Judecătorii și investigatorii aveau sarcina de a examina locurile crimei. Observarea atentă a detaliilor, cum ar fi urmele de pași, obiectele abandonate sau rănilor victimei, era esențială pentru a aduna informații despre incident.

⁵ Lichtenstein, A. *The Code of Hammurabi: Historical and Cultural Context*. Journal of Ancient History, vol. 5, no. 2, 2001, pp. 45-62.

Mesopotamienii aveau o credință profundă în zeii și forțele supranaturale. Întrebările despre vinovăție uneori se bazau pe interpretările religioase, unde judecătorii apelau la rituale pentru a căuta ajutor divin în determinarea adevărului. În anumite situații, oracolele erau consultate, iar răspunsurile erau văzute ca revelații ale voinței divine, influențând astfel procesul de judecată.

Mesopotamienii au dezvoltat unul dintre cele mai vechi sisteme de scriere, scrierea cuneiformă. Aceasta a fost folosită pentru a documenta legile, deciziile judiciare, mărturiile și alte dovezi, apropiind astfel investigațiile de standarde sistematice. Multe infracțiuni se legau de comerț, iar documentele comerciale și înscrisurile erau examinate pentru a stabili faptele legate de fraudă sau furt.

Mesopotamienii aveau practici precum „judecata prin apă”, unde acuzații erau supuși unor teste fizice pentru a determina vinovăția. Aceste metode, deși primitive pentru standardele moderne, reflectau credințele culturale ale vremii.

În Mesopotamia, Codul lui Hammurabi⁶ stipula principii clare de responsabilitate legală. O infracțiune nu se limita doar la consecințe, era importantă și repararea daunelor cauzate prin crime.

Astronomul Hamurabi a instituit principiul „ochi pentru ochi, dinte pentru dinte”, ceea ce arăta o abordare echitabilă a justiției. În loc să se ajungă la instanță, multe conflicte erau rezolvate prin mediere, unde părțile în dispută erau asistate de un mediator (adesea un lider comunitar sau un jurist) pentru a ajunge la o soluție amiabilă. După investigarea locului crimei, judecătorii utilizau scrierea cuneiformă pentru a documenta toate detaliile relevante, incluzând descrierile dovezilor fizice și mărturiile martorilor. Aceste documente serveau ca o bază concretă pentru procesele viitoare. Dovezile erau adesea înregistrate pe tablete de lut, care era o formă comună de scriere în Mesopotamia. Acestea conțineau informații despre acuzații, mărturii și hotărâri judecătorești. Sistemul cuneiform a revoluționat modul în care informațiile erau stocate și comunicate.

Mesopotamienii foloseau tăblițe de lut pentru a înregistra nu doar legi, ci și procesele judecătorești și sentințele, asigurându-se că aceste informații erau disponibile pentru viitoarele generații. Multe dintre cazurile investigate implicau dispute comerciale, iar documentele scrise ofereau dovezi importante despre modalitățile de negociere și înțelegere între părți.*

Investigarea infracțiunilor nu era o sarcină exclusivă a autorităților. Membrii comunității erau adesea implicați în observarea comportamentului celorlalți, iar grupurile de tineri și seniori puteau face parte din procesele de judecată.

În unele cazuri, judecarea unei infracțiuni putea fi o afacere publică, iar comunitatea era invitată să participe la procedurile legale, oferind mărturii și formulând opinii despre vinovăția sau nevinovăția acuzatului.

⁶ Tămaș Ovidiu – *Codul lui Hammurabi*, Editura Proema, Baia Mare, 2009.

Cu timpul, metodele de investigare în Mesopotamia au evoluat, iar sistemele de judecată au devenit mai sofisticate. De exemplu, Babilonul a dezvoltat un sistem pe baza specializării, unde funcționarii erau instruiți și aveau responsabilități specifice în gestionarea cazurilor juridice.

Imperiul asirian, care a preluat mult din cultura babiloniană, a continuat să dezvolte tehnici de investigare și justiție, aducând contribuții suplimentare în domeniul dreptului și al administrativității.

În cazul în care un individ era declarat vinovat, pedepsele includeau daune financiare, pedeapsă corporală sau chiar execuție, în funcție de gravitatea infracțiunii. Aceste măsuri reflectau nu doar dorința de pedepsire, ci și scopul reabilitării.

În sistemul de justiție mesopotamian, mai ales în perioada lui Hammurabi, accentul se punea pe repararea daunelor, iar vinovăția adesea impunea obligativitatea restituirii bunurilor sau compensarea victimelor.

Multe lucrări literare din Mesopotamia reflectau teme legate de justiție și moralitate. Povestiri mitologice, cum ar fi cele din „Epopoea lui Ghilgameș,” reflectau lupta dintre bine și rău, adesea ilustrând consecințele acțiunilor umane. Texte literare precum „Epopoea lui Ghilgameș” au explorat teme legate de dreptate, moralitate și responsabilitate, ilustrând valorile culturii și influențând gândirea judiciară. Scriitorii și scribii erau educați să gestioneze documentele oficiale și să scrie legi și decizii judiciare, ceea ce a oferit un cadru de referință constant pentru procedurile legale.

Religia a jucat un rol crucial în cultura mesopotamiană. Încălcările legii erau adesea privite ca o ofensă nu doar împotriva comunității, ci și împotriva zeilor. Aceasta ducea la ideea că justiția era un aspect sacru, iar vinovăția putea atrage blesteme divine.

Judecătorii și oficialii puteau efectua ritualuri de purificare înainte de a lua decizii importante sau de a pronunța verdicte. Aceste practici subliniau intenția de a acționa corect și în conformitate cu voința divină.

În Mesopotamia, religia era centrală în viața socială, iar preoții aveau o autoritate considerabilă în sistemul juridic. Ei erau consultați în cazuri importante și asistau la ritualuri menite să descopere adevărul, iar implicarea lor simboliza o legătură directă între dreptatea umană și cea divină.

Preoții, prin puterea lor simbolică, reprezentau voința zeilor și erau considerați capabili să ofere judecata finală în cazurile de crimă. Aceștia practicau și „oracolele”, cerând zeilor îndrumare pentru a afla vinovăția unui suspect.

Judecătorii investigau metoda „probelor fizice”, care puteau include examinarea rănilor sau a obiectelor legate de crime. De exemplu, dacă un bărbat era acuzat de furt, se putea verifica dacă acesta avea asupra sa bunul furat.

Explicarea vinovăției putea include teste fizice, cum ar fi „proba de foc”, prin care acuzatul era supus la o probă fizică pentru a determina caracterul sau vinovăția. Aceste metode erau adesea controversate și bazate pe credințe culturale.

Pedepsele erau adesea dure și publice, pentru a descuraja infracțiunile. Acestea includeau mutilarea, tortura sau chiar moartea, în funcție de natura faptei. Vinovații de